

'Anne'ye Altın Terazi

"Herkes için Adalet" temasıyla gerçekleştirilen 11. Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali'nde ödülleri sahiplerini buldu. Uluslararası Altın Terazi Uzun Metraj Film Yarışması'nda En İyi Film Ödülü'nü Peter Kerekas'ın yönettiği "Cenzorka/107 Anne" filmi aldı. Jüri Özel Ödülü, Yujiro Harumoto'nun yönettiği "A Balance/Denge"

ile Adana Film Festivali'nde En İyi Film seçilen, Ahmet Necdet Çupur'un "Yaramaz Çocuklar"ı arasında paylaştırdı. Altın Terazi Kısa Metraj Film Yarışması'nda Molly Manning Walker'ın yönettiği "Good Thanks, You?/Ben İyiyim, Ya Siz?"'e En İyi Film, Serhat Karaaslan imzalı "Suçlular" a Jüri Özel Ödülü verildi.

● KÜLTÜR SANAT SERVİSİ

Ödüllerde 'Pizza' sürprizi

Oscar Ödülleri'nin ilk habercilerinden olan National Board of Review, Paul Thomas Anderson imzalı "Licorice Pizza"yı En İyi Film seçti, Anderson'ı da En İyi Yönetmen Ödülü'ne layık gördü. Bu ödüller, 2022'de dağıtılacak Oscarlar için filmin şansının yüksek olduğunu işaret ediyor. Anderson'ın 2017 tarihli "Phantom Thread"inden sonraki ilk filmi olan "Licorice Pizza", 1970'lerde geçen bir büyüme hikâyesi anlatıyor. Başrol oyuncularına Alana

Haim ve Cooper Hoffman'ın oyunculuğu da National Board of Review tarafından En İyi Çıkış Performansı seçildi. "King Richard" ile Will Smith En İyi Erkek Oyuncu, "West Side Story" ile Rachel Zegler En İyi Kadın Oyuncu seçilirken, "The Tragedy of Macbeth"e En İyi Uyarlama Senaryo, "A Hero"ya da En İyi Orijinal Senaryo ve Yabancı Dilde En İyi Film, "Encanto"ya En İyi Animasyon Ödülü verildi.

● KÜLTÜR SANAT SERVİSİ

'Kederin Adamı' yeni rekorlara koşuyor

Rönesans Dönemi'nin ünlü ressamlarından Sandro Botticelli'nin "Kederin Adamı" tablosu 1963 yılında ilk kez açık artırmaya çıktığında 12 bin pounda alıcı bulunmuştu. İtalyan ressamın tablosu Ocak 2022'de bir kez daha açık artırmayla satışa sunulacak. "Kederin Adamı"nın 40 milyon Euro'ya alıcı bulması bekleniyor. Tablo tahmin edilen rakama satıldığı takdirde şu andaki sahibine 4 bin kat gelir getirecek. Sandro Botticelli'ye ait

"Madalyon Tutan Genç Adam" tablosu geçtiğimiz ocak ayında 92 milyon dolara alıcı bularak "2021'de bir müzayedede satılan en pahalı eser" olmuştu. 60 yıldır özel bir koleksiyonda tutulan, Botticelli'nin Hz. İsa'yı betimlediği ve 15. yy sonları ile 16. yy başlarında yapıldığı tahmin edilen "Kederin Adamı" eseri Sotheby's Müzayedede Evi tarafından 2022 yılı başında açık artırmaya çıkarılacak.

● KÜLTÜR SANAT SERVİSİ

Uçan Süpürge havalanıyor

25. Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali bu sene "Kadınların Mirası" temasıyla düzenlenecek. 26 Mayıs-5 Haziran tarihleri arasında Ankara'da gerçekleşecek festivale başvurular da başladı. 4 Şubat 2022'ye kadar www.ucansupurge.org.tr adresinden başvuru yapılabilecek.

● KÜLTÜR SANAT SERVİSİ

Bağımsız enstitülere takdire değer bir örnek

Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü'nün kurulması benim için büyük sevinç kaynağı oldu. Dilerim gelecekte genç kuşakların bilimsel açıdan evrensel boyutta söz sahibi olmalarına yardımcı olacak bağımsız enstitülerin kurulması sağlanır

Yıllar önce Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği'nin iş birliğiyle Gaziantep'te bir enstitü kurulması gündeme gelince konu üzerinde çalışmak için iki üç kez Gaziantep'e gitmiş ve çalışmalara katılmışım. Bu kere faaliyete geçen enstitünün bir etkinliğine katılmak üzere 21-24 Ekim 2021 tarihleri arasında Gaziantep'te bulundum. Enstitünün çalışma mekânı olarak restore edilen iki yapıdan biri, yapımı 1879 yılında tamamlanan Saint Joseph Okulu, diğeri ise 1898 yılında yapımına başlanan Ermeni Katolik Kilisesi. 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Mütarekesi'nden sonra; önce İngilizler, daha sonra Fransızlar tarafından büyük bir direniş sonrası işgal edilen Gaziantep, 20 Ekim 1921 tarihinde imzalanan Ankara Antlaşması sonrası düşman kuvvetlerinin geri çekilmesiyle özgürlüğüne tekrar kavuşur. Antep'in savunulması sırasında işgal güçleriyle iş birliği yapan gayrimüslimlerin Ankara Antlaşması sonrası şehri terk etmeleriyle boşalan yapılar uzun süre çeşitli amaçlarla kullanılmıştır. Mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait olan ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin kullanımına tahsis edilen her iki yapı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin destekleri ve Avrupa Birliği'nin ekonomik katkısıyla kısa sürede onarılır ve enstitü çalışmaya başlar.

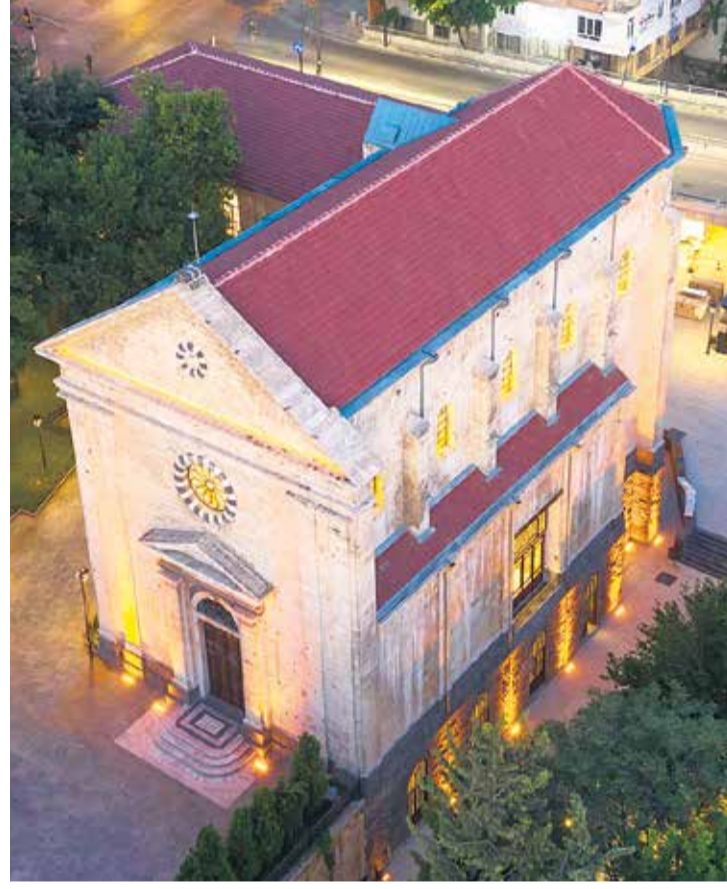
Geçmişe sahip çıkmak

24 Ekim günü başlayan, üç gün süren; "Geçmişe sahip çıkmak" başlığı altında yapılan seminerde, iki ayrı salonda yirmi altı sunum yapıldı. Bazı bilim insanlarının uzaktan erişim ile katıldığı bu toplantı sırasında pek çok yeni şey öğrendik. Oldukça geniş bir katılım vardı ve hemen her katılımcı büyük bir ilgi ile semineri izledi.

6 Kasım 2021 günü, Milliyet Gazetesi'nde yayımlanan "Encümen-i Dâniş" isimli yazımda bazı ülkelerin uzun bir süreden beri benzer enstitüler kurduklarını ve bu enstitülerin ülkedeki bilim hayatının gelişmesine yaptığı katkılardan söz etmişim. Bilim ve bilim üretimi özgür bir ortam ister. İster katılın isterseniz reddedin, kimi zaman duymak bile istemeyeceğiniz bazı konuşmalar ancak bu gibi bağımsız kurumların varlığı ile mümkün olabilir. Kabul etmediğiniz, yanlış olduğunu düşündüğünüz söylemleri, gerçekleri dile getirerek karşı çıkmak veya bu gibi iddiaları gerçek verilerle çürütmek gerekir. Bunun için de bilim, özgürce çalışacağı ve gelişeceği kurumlara ihtiyaç duyar. Ülkemizde uzun bir süredir bazı vakıf ve sivil toplum kurumlarının yapmaya

M. Sinan Genim
sinan@sinangenim.com

Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü

çalıştığı bilimsel çalışmalar kısıtlı bütçeleri nedeniyle istenen sonuca ulaşmakta yetersiz kalmaktadır. Ulusal ve uluslararası ekonomik kaynaklarla desteklenen büyük bir kitaplığa sahip bilimsel kurumlara sahip olmamız gerektiğini yıllardır dile getiririm, ancak ne yazık ki ben söyler ben dinlerim.

Bilimsel üretime katkı

Suna ve İnan Kıraç Vakfı'nın desteği ile Antalya'da Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, İstanbul'da ise İstanbul Araştırma Enstitüsü'nün kurulması ve bilimsel üretime katkıda bulunması için büyük emek ve zaman sarf etmiş bir kişi olarak bu kez devletimizin öncülüğünde Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü'nün kurulması benim için büyük sevinç kaynağı oldu. Dilerim gelecekte ülkemizin benzer şehirlerinde Türk Sanat Tarihi Araştırma Enstitüsü, Türk Jeoloji Enstitüsü, Türk Edebiyat Enstitüsü, Türk Mimarlık Enstitüsü, Türk Coğrafya Enstitüsü benzeri bilimsel araştırma yapacak, genç kuşakların bilimsel açıdan evrensel boyutta söz sahibi olmalarına yardımcı olacak bağımsız enstitülerin kurulması sağlanır.

Mevcut iki yapının yanı sıra tek katlı olarak inşa edilen üçüncü bir yapı ise enstitünün Arkeometri ve Alan Arkeolojisi (Field Arkeoloji) Laboratuvarı olarak tasarlanmıştır. Bu laboratuvarın bölgede bulunan ilk laboratuvar olduğunu da unutmamak gerekiyor. Kilise'nin alt

katında büyük bir kitaplık oluşturulmuş, ayrıca ülkemizin ilk Dijital Arkeoloji Arşivi hayata geçirilmiş. Bu arşivin oluşması için Kültür ve Turizm Bakanlığı arşivinde bulunan 1.400.000 belge taranmış, Devlet ve Osmanlı Arşivlerinde bulunan 50.000 belge ile çok sayıda fotoğraf derlenmiş olup, çalışmalara büyük bir hızla devam edildiğini ve bu çalışmalara katılan gençlerin heyecanlarının takdire değer olduğunu gözlemledik.

Arkeolojik tur rotaları

Seminer sırasında aldığımız bilgiler gerçekten iç açıcıydı. Daha kuruluş aşamasında olan enstitünün, on ikisi çeviri, on dördü özgün olmak üzere yirmi altı kitap yayımlamasına karar verilmiş ve çalışmanın çeviri ve yazım aşamaları büyük oranda tamamlanmış. Türk ve İslam Arkeolojisi için önemli olan bu yayınların daha önce Türkçeye tercüme edilmedikleri ve bunun büyük bir eksiklik olduğu görülmüş ve bu eksikliği giderebilmek için çalışmalara başlanmış. Özgün kitaplar ise uzman bilim insanları tarafından hazırlanan çeşitli konuları kapsamakta. Enstitünün gelecek için programına aldığı çalışmalardan biri de Hakemli Dergi. Derginin ilk iki sayısı için toplanan makaleler hakemlere iletilmiş olup, değerlendirme aşamalarına geçilmiş.

Enstitünün şu sıralar eğitim ve yayın çalışmalarına paralel olarak yürüttüğü ve konu ile ilgili bir grup bilim insanını Gaziantep'e davet etmesinin esas nedeni ise yakın zaman içinde

düzenlemek istediği I. Milli Arkeoloji Şurası. Bilim, meslek, eğitim gibi konularda arkeolojinin, teoride ve uygulamada geldiği düzeyi tanımlamak, ideal gelecek için bir yol haritası çizmek, devlet, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları gibi konuyla ilgili paydaşları bir araya getirmek amacıyla düzenlenecek olan bu şuranın 2022 Mayıs ayı içinde yapılması planlanmakta. Bu şura öncesi oluşturulan on bir komisyon üyesi kendi aralarında toplanarak belirlenen konular hakkında hazırlık yapacak ve şuranın özetlenmiş metinlerini tartışmak üzere toplanacaktır. Enstitünün görev kabul ettiği bir başka husus ise Arkeolojik Tur rotaları oluşturmak, bunun için şimdiden Anadolu, Balkanlar ve Orta Asya'yı kapsayan üçü pilot olarak uygulanabilir kırk üç tur rotası üzerinde çalışmalara başlanmış durumda.

Ülkemiz dünyanın hemen hiçbir ülkesinde olmayan taşınır ve taşınmaz kültür varlığı mirasına sahiptir. Kültür Turizmi açısından rekabet ettiği İtalya, Fransa, İspanya vb. ülkelerde bulunmayan bir çeşitliliğe sahip olan ve bin yılların bize emanet ettiği ve sermayenin akılcı bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Bulunduğu çevrelerdeki insanlara rehberlik etmesi ve onların fakirleşmesine karşı muhafaza edilmeleri için çaba harcamak yerine, kullanıma alınarak çevrelerinin zenginleşmesi için yeni yollar ve yöntemler aranması gerekir. Yıllardır "Korumaya"nın bir emir olarak kullanıldığı taktirde sonucun bu olacağını, bu tür yapılara sahip olanların veya bu tür yapı ve alanlar çevresinde yaşayan insanların verilen emire rağmen gereğince korumadıklarını söylerim. Korumanın bir dondurma olmadığını canlı bir yapıya sahip eylem haline dönüşmesi gerektiğini ifade ederim. Dilerim bu kez Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü bu işte başarılı olur ve genç kuşakların güvenle izleyecekleri bir yol ve yöntem oluşturur.

Bu vesile ile, Enstitü'nün hayata geçmesi için yoğun emek sarf eden Kültür ve Turizm Bakanlığı mensupları ile emeği geçen herkese teşekkür ederim. Ancak en büyük teşekkürü hiç şüphesiz Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin hak ediyor. Belediyeye tahsis edilmiş bir mülke böyle bir amaç için kullanma izni vermesi ve ekonomik katkıları, ama her şeyden önce Gaziantep'e uluslararası bir enstitü kazandırdığı için kendisini kutlarım. Dilerim benzer şehirler de bu atılımın farkına varıp, kendi şehirlerinde böylesi bağımsız enstitülerin hayata geçmesine yardımcı olurlar.

